

Motion till riksdagen 2013/14:So358

av **Annika Eclund och Lars-Axel Nordell (KD)**

Folkhälsopolitiken

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om vikten av att minska skillnaderna i hälsa mellan olika grupper och att fler ska kunna leva ett långt och rikt liv präglat av välbefinnande.

Motivering

Sammantaget, och i en internationell jämförelse, är hälsosituationen i Sverige mycket god. Medellivslängden har ökat under flera decennier. Dödligheten i hjärt-kärlsjukdomar har minskat. Alkoholkonsumtionen minskar, liksom rökningen. Detta är särskilt tydligt bland unga idag. Det är några exempel på effekter av ett långt och brett folkhälsoarbete. Forskare har visat att cirka 95 procent av de rekommendationer som WHO:s kommission, ledd av sir Michael Marmot, redovisade år 2008 har genomförts i praktiken.

Men det finns fortfarande många oroande tecken och stora utmaningar. Det finns en tydlig skillnad i hälsa mellan grupper med längre utbildning, bättre ekonomi och som är etablerade på arbetsmarknaden och grupper med kort utbildning eller social eller ekonomisk utsatthet. Dessa strukturella faktorer, liksom den fysiska miljön och barns och ungas uppväxtvillkor påverkar hälsans utveckling. Målen måste vara att fler ska kunna leva ett långt och rikt liv präglat av socialt, fysiskt och psykiskt välbefinnande och att minska skillnaderna i hälsa mellan grupper.

Folkhälsans utveckling är beroende av många aktörer på olika nivåer i samhället som förskola och skola, trafik- och miljöansvariga, bostadsplanerare m fl. Samverkan mellan det offentliga, näringslivet och den ideella sektorn kan vara ett framgångsrikt sätt att utveckla hälsofrämjande insatser från olika aktörer.

Men det är två aktörer som har ett särskilt ansvar för att förbättra den enskildes hälsa och välbefinnande: hälso- och sjukvården och den enskilde indi-

Fel! Okänt namn på

viden. Många sjukdomar är livsstilsrelaterade och hälso- och sjukvården måste ännu bättre och tydligare ta upp livsstilsfrågor med patienten, fråga om alkohol och tobak, kost och motion och ge råd och stöd. Hälso- och sjukvården har ett stort förtroendekapital hos allmänheten som kan bidra till att råd och stöd får genomslag i vardagen hos enskilda människor.

Den enskilde har ansvar för att förebygga sjukdomar och leva ett sunt och gott liv. Detta måste vi också våga säga eftersom det utan tvekan är en del av sanningen och lösningen. De flesta har idag en bra kunskap om kost och motion och vi är mer engagerade i vår hälsa än någonsin tidigare. Men många behöver information och stöd för att ta tag i sin situation och behovet kan vara individuellt. Ett personligt hälsokonto på nätet är ett bra hjälpmedel för detta. På så sätt flyttas också makten till individen.

Barns och ungas uppväxtvillkor har stor betydelse för såväl hälsa som utbildningskarriär och livsstil som vuxen. Därför måste barns och ungas uppväxtvillkor värnas i alla berörda politikområden.

Stockholm den 2 oktober 2013

Annika Eclund (KD)

Lars-Axel Nordell (KD)